

Millî Bankalarca teşkil olunacak şeker şirketine iştirake ve avans verilmesine dair 1/717 numaralı kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Sayı : 6/1806

27-V-1928

B. M. M. Yükssk Reisliğine

Millî Bankalarca teşkil olunacak şeker şirketine iştirake ve avans itasına Maliye Vekâletinin mezuniyetine dair hazırlanan ve İcra vekilleri heyetinin 26-V-1930 tarihli içtimarında Yüksek meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mncibesile birlikte tkkdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe

1929 senesinde şayanı memnuniyet faaliyeti olmasına rağmen teessüsünden beri maruz kaldığı zararlar dolayisile Uşak şeker fabrikası kanunen tasfiyeye tabi tutulmak lâzım gelmektedir. Tasfiye neticesinde en büyük alacaklı olan Sanayi ve Meadin bankası fabrikayı satın almak mecburiyetinde kalacak ve fabrikanın bütün işletme masrafı vaktile olduğu gibi yine bankaya tahmil edilecek demektir. Fabrikanın münhasıran Sanayi ve meadin bankası idaresine terkedilmiyerek şeker inhisarı idaresinden verilen avansla idaresi evvelce zarurî görülmüş ve iki seneden beri bu sayede fabrikanın bankaya fazla bir külfet olmasına mahal verilmemişti. 1 haziran 1930 dan itibaren inhisar idaresinin de faaliyetine nihayet vermesi bankayı temin olunan muavenetten mahrum bırakacaktır. Bu ahval ve şeker sanayiinin memleketimizde teessus ve inkişafındaki millî ehemmiyet ve iktisadî menafi nazarı itibara alınarak hazinenin de iştirakile Ziraat ve Sanayi ve Meadin bankalarınca bir teşekkül vücuda getirilmesi ve şeker sanayii işlerinin bu teşekkül elinde toplanması düşünölmüş ve esasen inhisar idaresinin mevcut şeker fabrikalarında matlubatı olduğu gibi bankalarda muhtelif suretlerle alâkadar bulduklarından yeni teşekkülün meydana gelmesi malî hiç bir yeni fedakârlığı müstelzim olmayacağı için kolaylıkla kabili icra görölmüştür. İnhisar idaresinin mevcut şeker fabrikalarındaki matlubatı alınan malûmata göre takriben dört milyon lira raddesindedir. Bu matlubatı karşılık tutarak Hazinenin millî bankalarca vücade getirilecek yeni şeker şirketine 2,5 (iki buçuk) milyon sermaye vaz'ı suretile iştirak etmesi ve bu şirkete 1,5 (bir buçuk) milyon liraya kadar da, şimdiye kadar olduğu gibi, avans vermesi temini maksada kâfi gelecektir. Bu esas dahilinde ihzar olunan kanun lâyihası Büyük Meclisin tasvibine arz olunmak üzere leffen takdim kılınmıştır efendim.

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Karar № 154
Esas № 1/717

7-VI-1930

Yüksek Reisliğe

Millî Bankalarca teşkil olunacak şeker şirketine iştirake ve avans itasına Maliye Vekâlelinin mezuniyetine dair olup Encümenimize havale edilen kanun lâyihası İktisat Vekili Şakir Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu. Hükümetin esbabı mucibesinde ve Vekil B. den alınan izahattan teklifin Türkiyede şeker işlerini, zirai, sınaî cepheleri itibarile sesash surette idare etmek üzere hassaŷen Ziraat ve Sanayi ve Meadin Bankları dahil olduğu halde Millî bankaların teşkil edeceği yeni şirkete Hükümetçe iki buçuk milyon liranın sermaye olarak ve bundan başka 1,5 milyon liranın da avans olarak verilmesini temin maksadına matuf olduğu anlaşılmıştır. bu suretle bir elden ve bir idare altında çalışacak olan şeker Fabrikalarının fennî ve malî noktadan vüs,at ve inkişaf bulacağı düşünülerek lâyiha şeklen tadilile kabul edilmiştir. Müstacelen Müzakeresi umumî Heyetin tasvibine arz olunur.

Bütçe E. Rs.	Rs. V.	M. M.			
İstanbul	Bursa	Gaziantep	Aydın	Burdur	Erzurum
<i>Fuat</i>	<i>Nuhlis</i>	<i>Remzi</i>	<i>Ms. Mitat</i>	<i>Vahit</i>	<i>H. Aziz</i>
Elâziz	Kütahya	Konva	İsparta	Brusa	
<i>H. Tahsin</i>	<i>Niyazi Asım</i>	<i>K. Hüsnü</i>	<i>Mükerrem</i>	<i>Dr. Ş. Lutfi</i>	

Hükümetin teklifi

Millî Bankalarca teşkil olunacak Şeker şirketine iştirake ve avans itasına Maliye Vekâlelinin mezuniyetine dair kanun lâyihası

1 — Mevcut Şeker Fabrikalarındaki matlubatı m karşılık tutarak Millî Bknkaların teşkil edecekleri yeni şirkete iki buçuk milyon lira sermaye vazına ve bu şirkete bir buçuk milyon avans itasına Maliye Vekili mezundur.

2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir

3 — Bu kanunun ahkâmını icraya Maliye ve İktisat Vekilleri memurdur.

26-V-930

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
<i>İsmet</i>	<i>M. Esat</i>	<i>M. Abdülhalık</i>	<i>Ş. Kaya</i>
Ha. V.	Ma. V.		Mf. V.
<i>Dr. T. Rüştü</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>Cemal Hüsnü</i>	
Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.	
<i>Recep</i>	<i>Şakir</i>	<i>D. Refik</i>	

Bütçe Encümeninin tadili

Şeker şirketine iştirake ve avans itasına dair kanu lâyihası

MADDE 1 — Mevcut şeker Fabrikrlarındaki matlubatını karşılık tutarak Millî Bankaların teşkil edecekleri yeni şirkte iki buçuk milyon lira sermaye vazına ve bu şirkete bir buçuk milyon lira avans itasına Maliye Vekili mezundur

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye ve İktisat Vekilleri memurdur.

